

II.3.5. Recursos i serveis a les persones

En aquest apartat es realitza una descripció senzilla dels diversos serveis que les administracions públiques – especialment orientat en l'àmbit municipal – i també operadors privats faciliten als ciutadans de Banyeres del Penedès per cobrir les seves necessitats bàsiques en àmbits vitals per la ciutadania: educació, sanitat, seguretat ciutadana, esports i assistencials. Està clar que aquest apartat té especial relació amb l'apartat d'identitat social i cultural, especialment en els diversos àmbits relacionats amb l'oferta de lleure i cultural; aquests darrers aspectes, precisament, són descrits a l'apartat d'identitat banyerenca i societat civil.

La sanitat i la salut de la població

La salut d'una població depèn de diversos factors que van més enllà dels serveis sanitaris que aquesta població té al seu abast; així, factors de naturalesa socio-econòmica, culturals i biològics entre d'altres tenen un pes destacat en la determinació del grau de salut de la població. Tot i així, en el present punt no s'entrarà en profunditat a analitzar aquests aspectes, sinó que ens centrarem en descriure i avaluar els serveis sanitaris a l'abast de la població.

La planificació dels serveis sanitaris públics està a càrrec del Servei Català de la Salut (Generalitat de Catalunya), tot i que els ajuntaments i Consells Comarcals també hi tenen reconeguda una participació.

Banyeres del Penedès disposa d'un Consultori Mèdic de titularitat pública, que està coordinat i depèn administrativament del Centre d'Atenció Primària de l'Arboç. Al consultori mèdic de Banyeres del Penedès atenen: un doctor metge de capçalera i una infermera. Tanmateix, existeix un telèfon d'urgència que es gestiona des del CAP de l'Arboç. Existeix la consciència de que el creixement poblacional del municipi, i també l'estacionalitat, determina certes mancances en el servei, especialment pel nombrós grup de persones no censades que fan ús del consultori mèdic.

També existeix una farmàcia dins el municipi de Banyeres del Penedès, ubicada a la Plaça Onze de Setembre s/n.

Foto nº38. Consultori mèdic de Banyeres del Penedès

L'ensenyament

Al municipi hi ha dos centres d'ensenyament públics: el "Col·legi Públic Mare de Déu del Priorat" i L'escola Bressol Municipal. Les taules següents incorporen les dades i característiques principals d'aquests centres.

Taula nº37. Característiques bàsiques del CEIP Mare de Déu del Priorat

Nom del centre:	CEIP MARE DE DÉU DEL PRIORAT
Adreça:	Av. Verge del Priorat, s/n
Telèfon:	977 67 07 43
Persona de contacte: Càrrec:	José Àngel Sánchez (director)
INSTAL·LACIONS de les quals disposen	Superfície de 8.609,70 m2 Pista de futbol i bàsquet, vestidors
AMPLIACIONS previstes	Abans d'acabar l'any 2006 està previst iniciar l'ampliació per doblar la capacitat amb 8 aules noves, sobre un terreny propi de l'ajuntament de Banyeres. Tanmateix, el projecte implica soterrar la línia d'alta tensió
NÚM. DE CLASSES	2 grups de P3, 2 grups de P4, 2 grups de P5, un grup de cada curs de primària
NÚM. D'ALUMNES	191
REALITZACIÓ D'ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	Es realitzen activitats extraescolars com patinatge, informàtica i bàsquet
RECOLLIDA SELECTIVA	Es realitza el reciclatge de paper

Font: elaboració pròpia a partir de consulta a l'escola

Cal també tenir en compte que alguns residents al Priorat de Banyeres porten els seus fills a l'escola pública de Llorenç del Penedès.

La llar d'infants "Escola Bressol Municipal" ha estat inaugurada l'octubre de 2005 i complementa el servei d'educació als nens del municipi, amb un nombre actual de 41 alumnes. L'Ajuntament, ara per ara, es fa càrrec de bona part del cost del professorat d'aquesta llar d'infants. La taula següent proporciona les dades bàsiques d'aquesta llar d'infants.

Taula n°38. Característiques bàsiques de l'Escola Bressol Municipal.

Nom del centre:	ESCOLA BRESSOL MUNICIPAL
Adreça:	Avinguda Marta Mata/Penedès
Telèfon:	977 67 09 45
Persona de contacte: Càrrec:	Anna Blandón
INSTAL·LACIONS de les quals disposen	Tres aules : una per nadons, de 8 places. Una per nens de 1 a 2 anys de 13 places, i la tercera per nens de 2 a 3 anys de 20 places. La Sala polivalent (per dur a terme les activitats de psicomotricitat); despatx, vestuari, cuina, lavabo, pati i magatzem.
AMPLIACIONS previstes	Cap.
NÚM. DE CLASSES	3
NÚM. D'ALUMNES	41 (des de lactants fins a 3 anys)
Realització d'activitats d'educació ambiental	-
RECOLLIDA SELECTIVA	No.
MILLORES PROPOSADES	Cap.

Font: elaboració pròpia a partir de consulta a la llar d'infants

Foto n°39 i n°40. Respectivament, llar d'infants i escola de Banyeres

Actualment existeix transport escolar des de Saifores, Masies de Sant Miquel i Priorat de Banyeres, però no encara des de la Casa Roja.

Els estudiants de secundària de Banyeres del Penedès tenen com a centre públic de referència l'IES de l'Arboç. En alguns casos, també opten per centres d'ensenyament secundari no públics, com és el cas de l'escola *Colegio Residencia* de l'Arboç.

Formació no reglada

A Banyeres del Penedès s'imparteixen nombrosos cursos de formació generalment aglutinats al voltant del Centre Cívic.

Cal destacar l'existència d'una Escola Municipal de Puntaires, que té ja 16 anys d'antiguitat.

Fotos nº41 i nº42. Dos imatges de la trobada de puntaires de 2006 (Font. Ajuntament de Banyeres)

El Curs d'Arts Aplicades, també amb molta tradició, no s'ha realitzat durant l'any 2006. Sí s'han programat cursos de Ceràmica, Costura, Pintura, i com a activitats puntuals, cursos de cuina per a joves i cursos d'informàtica per a adults.

Malauradament, l'Escola de Música de Banyeres, amb forta tradició, ha deixat també de funcionar.

Cursos d'estiu / esplai

S'organitza un grup d'esplai anomenat "Batallers" i fan les activitats típiques de casal d'estiu: sortides, piscina, jocs, plàstica, etcètera

Manteniment de parcs i jardins

Els treballs de manteniment de parcs i jardins els realitza a Banyeres l'entitat Ven-tall, segons un contracte de serveis amb l'ajuntament. Consultat el seu responsable, el senyor Pere Andreu, no ha facilitat dades suplementàries sobre la seva activitat.

Serveis esportius

Els serveis esportius existents al municipi de Banyeres del Penedès es realitzen a les següents instal·lacions.

- Camp de futbol municipal, consistent en el rectangle de joc i les tanques de delimitació; no té grada.
- Piscina de 25 metres a cel obert. Funciona des de mitjans de juny fins a primers de setembre.
- 2 Camps de futbol sala/basquet al nucli de Banyeres, un adossat a la piscina i un altre al camp de futbol municipal.
- 1 camp esportiu futbito/basquet al Priorat de Banyeres i un altre a les Masies de Sant Miquel. Està previst un de nou a Saifores.
- Gimnàs municipal, situat a l'antic col·legi, amb dos sales (una de musculació, i una altra d'aerobic), sauna, vestidors i dutxes. Funciona en règim de concessió, explotat per una empresa privada.
- Petanca

Fotos nº43 i nº44. A l'esquerra, instal·lacions del camp de futbol. A la dreta, piscina municipal

Foto nº45. Instal·lacions del Gimnàs Municipal

Cal destacar també la presència d'un camp de *pitch and putt* fora del terme municipal però molt proper, dins el terme de Sant Jaume dels Domenys.

L'Ajuntament també presta diversos ajuts econòmics a entitats esportives, que són les següents:

- Club de Futbol de Banyeres, actualment només dedicat a Juvenils i categories menors, ja que la secció principal ha desaparegut, tot i que es tracta d'un club molt antic (va celebrar el seu 75è aniversari el juliol de 2004).
- Grup d'Escacs del Priorat de Banyeres.

La seguretat ciutadana

A l'actualitat, les competències de seguretat ciutadana al municipi estan repartides a la Guàrdia Civil (caserna de Llorenç del Penedès i caserna del Vendrell) i Mossos d'Esquadra (el Vendrell).

Els serveis de seguretat presenten nombroses problemàtiques lligades a la situació general de les competències de seguretat ciutadana a la demarcació de Tarragona, a les característiques

pròpies – poblacionals, urbanístiques - del municipi de Banyeres i també a l'estructura del propi cos.

Es manifesta, en primer lloc, una problemàtica lligada al període de transició en el qual es troben les competències de seguretat ciutadana. A l'espera de que el Cos de Mossos d'Esquadra de la Generalitat de Catalunya assumeixi aquestes competències, ara per ara els Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat – Guàrdia Civil i Policia Nacional – encara les mantenen, tot i l'evident reducció d'efectius que estan patint.

El fet de que Banyeres del Penedès sigui un municipi amb un fort creixement poblacional, amb diversos nuclis aïllats alguns dels quals tenen una estructura amb habitatges unifamiliars, i també amb un marcat caràcter estacional, amb un augment de la població important durant l'estiu també dificulta el control de seguretat ciutadana

Tot i així, no s'han produït en els darrers temps massa episodis destacats lligats a la inseguretat ciutadana, fins i tot el municipi s'ha salvat en bona part de l'onada de robatoris que va trasbalsar l'opinió pública durant l'estiu de 2006. Els casos recents més destacats d'incidència sobre la seguretat ciutadana van ser en els darrers anys:

- Desembre 2003-gener 2004: onada de robatoris al Priorat de Banyeres.
- Estiu de 2004. Algun cas aïllat de robatori.
- 2005. Vandalisme juvenil amb trencament dels vidres de l'escola, cas que va ser resolt amb la contractació de detectius privats per part de l'Ajuntament.
- Abans estiu 2006. Algun cas aïllat de robatori.
- 2006. Desarticulació d'una banda de traficants amb acció policial dins el terme de Banyeres

Les dades objectives sobre seguretat ciutadana contrasten en bona mesura amb la percepció de part dels ciutadans, expressades als tallers participatius, de que existeix un problema de seguretat ciutadana, motivat pels impactes d'alguns casos de robatori en habitatges particulars.

Sobre molèsties lligades a sorolls, cal destacar les produïdes l'estiu de 2006 per l'activitat de terrassa nocturna d'un restaurant-allotjament del centre del nucli de Banyeres, qüestió que va provocar diverses queixes per part de ciutadans.

Per últim, sobre seguretat vial, cal destacar la preocupació sobre diversos accidents esdevinguts al Camí de Forn d'Obra a l'Arboç. Tot i que està senyalitzat com camí en mal estat, amb limitació de velocitat, alguns usuaris fan un ús inadequat del mateix i l'utilitzen com via interurbana amb velocitat excessiva. El problema d'excés de velocitat dins vies urbanes va

provocar, per exemple, que l'hivern de 2003 se situessin reductors de velocitat dins el nucli del Priorat de Banyeres.

L'atenció als sectors amb dificultats

Com a tots els municipis catalans, les administracions públiques, entre les quals la local té una importància cabal, han implementat diversos tipus de mesures destinades a atendre a diversos sectors amb dificultats, des dels immigrants fins a les persones que tenen algun tipus de disminució. Cal recordar que segons les dades de l'IDESCAT, les persones existents a Banyeres del Penedès amb algun tipus de disminució reconeguda oficialment han evolucionat de la següent manera:

Taula nº39. Evolució del tipus de disminució reconeguda a Banyeres del Penedès, sèrie 1998-2003

Any	Total	motòria	psíquica	Físics no motòrics	visuals	Auditius
2005	69	30	7	14	6	4
2004	51	28	6	12	7	3
2003	56	24	6	11	6	3
2002	50	20	6	11	5	1
2001	47	19	4	12	5	1
2000	44	17	4	11	5	1
1999	35	13	4	8	5	1
1998	37	12	4	10	5	1

Font: IDESCAT

Com es veu, a totes les categories s'ha augmentat, qüestió no relacionada amb cap problemàtica específica del municipi sinó amb l'increment poblacional general del municipi. Tanmateix, cal recordar que les immigrants estrangers d'origen econòmic, que solen ser els que necessiten o demanden d'una major atenció dels serveis socials, s'han incrementat notablement en els darrers anys – veure apartat demografia.

Durant l'any 2006 s'han realitzat les obres d'adaptació a l'edifici de l'ajuntament per permetre l'accessibilitat a les persones amb mobilitat reduïda, consistents, bàsicament, en adaptar l'accés i traslladar les oficines d'atenció al ciutadà a la planta baixa.

Els professionals de l'assistència social a Banyeres del Penedès.

El municipi de Banyeres del Penedès rep professionals de l'assistència social mitjançant un conveni amb el Consell Comarcal del Baix Penedès. Així, durant un matí a la setmana estan disponibles al consultori mèdic una treballadora social i una educadora social. La segona gestiona temes relacionats, per exemple, amb beques, ajuts de l'INSERSO o d'altres.

Accessibilitat i transport de persones amb mobilitat reduïda.

L'Ajuntament està actualment projectant algunes actuacions de supressió de barreres arquitectòniques, com és el cas de la instal·lació d'un ascensor al Centre Cívic i el trasllat de les oficines d'atenció al públic de l'ajuntament a la planta baixa.

No existeix cap transport adaptat per gent amb mobilitat reduïda.

Atenció a la gent gran.

Actualment, els avis disposen de la planta baixa del Centre Cívic per a fer les seves activitats.

Existeix un projecte força avançat de Centre de Dia i 32 Habitatges Dotacionals. En aquests moments s'està redactant un Projecte Constructiu sobre uns edificis de PB+2, en els quals, en una de les dues zones de planta baixa (amb 370 m²), que ADIGSA ven a l'ajuntament, se situarà un Centre de Dia pel qual ja existeix dotació econòmica. Els habitatges dotacionals, d'uns 40 m², estaran preparats per donar servei amb persones amb dificultats. Entre d'altres, l'ajuntament gestionarà l'atenció individualitzada (alimentària-sanitària) mitjançant un conveni amb el Consorci Hospitalari de Catalunya.

Aquesta actuació emana del "Projecte d'establiment de Serveis d'atenció a la gent gran", elaborat per la treballadora social del Consell Comarcal del Baix Penedès i aprovat el 19 de maig de 2004.

Atenció als immigrants

Totes les activitats d'atenció als immigrants són realitzades pel Consell Comarcal del Baix Penedès, ja sigui via els treballadors i educadors socials, ja sigui mitjançant la realització d'activitats com cursos destinats a dones sobre alfabetització i castellà. L'Ajuntament, actualment, no realitza activitats directament, tal com les classes d'alfabetització realitzades fa 4 anys.

L'atenció als joves

El Punt d'Informació Juvenil va ser obert després de la remodelació del Centre Cívic i se situa a la planta baixa del mateix. Coincideix amb els horaris d'oficina del Centre Cívic i gestiona informació pels joves, com sortides a peu i activitats de lleure i, tot i que no hi ha borsa de treball, gestiona també algunes ofertes de feina.

Altres serveis

L'Ajuntament de Banyeres del Penedès té com a tradició organitzar cada any una sortida d'una setmana, a la qual poden participar tots els veïns, destinada a conèixer alguna província de l'Estat, que se sol realitzar el mes d'octubre. Aquest any 2006 ha estat l'ocasió de visitar la província de Múrcia. L'ajuntament subvenciona una part.

També, una vegada l'any la Regidoria de Cultura organitza una sortida al teatre acompanyada de sopar, cap a la primavera.

Futur Hotel d'Entitats i Viver d'Empreses

Aquest equipament va ser inaugurat el desembre de 2005 i consisteix en un edifici de 2 plantes (5+5 despatxos) a l'antiga casa dels mestres, una de les quals ha de ser destinada a les entitats socioculturals i esportives, i una de les quals com a viver d'empreses. Tot i que existeix un reglament d'ús social aprovat a l'hivern de 2003, no estan encara aprovats els estatuts i no ha entrat encara en funcionament com Hotel d'Entitats.

Centres Cívics

El Centre Cívic "Ernest Lluch" de Banyeres és un dels equipaments més importants del municipi i canalitza bona part de les activitats que s'hi desenvolupen. Disposa d'un telecentre (4 ordinadors) que funciona des de maig de 2003 i d'una biblioteca des de la tardor de 2003 a la planta alta, i oficines, espai pels avis i sala de reunions a la planta baixa. Aquí s'hi desenvolupen molts dels cursos que es desenvolupen al municipi, com els de ceràmica, costura, pintura, arts aplicades i puntes de coixí – cursos estables d'octubre a juny – i d'altres puntuals com cuina per a joves i informàtica per adults, i l'oficina funciona com Punt d'Informació Juvenil.

Foto nº46. El Centre Cívic "Ernest Lluch" de Banyeres del Penedès

També, existeix un centre cívic al nucli de les Masies de Sant Miquel (obres iniciades l'agost de 2003), que és una sala on els veïns realitzen reunions, algunes activitats culturals (com exposicions) i hi atén l'alcalde de barri. També hi ha un altre Centre Cívic a Saifores, molt actiu en la seva utilització per part dels veïns. Les obres de construcció del Centre Cívic del Priorat de Banyeres han començat la primavera de 2007.